

PÄÄTÖS

Nro 476/2019

Dnro ESAVI/19500/2019

Annettu julkipanon jälkeen

4.12.2019

ASIA

Broilerikasvattamon toiminnan laajentaminen, Eurajoki

HAKIJA

Laaksosten Tila Oy
Ojalantie 20 B
29100 LUVIA

Y-tunnus: 2747894-4

TOIMINTA

Tilalla harjoitetaan broilerituotantoa. Hakemus koskee broilerituotannon laajentamista 135 000 broilerin kasvattamosta 200 000 broilerin kasvattamoksi. Toiminta sijaitsee Eurajoen kunnassa kiinteistöllä Ojala 442-411-1-177.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 3.6.2019.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin perusteella.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 21.2.2018 antamallaan päätöksellä (dnro VARELY/1709/2015) tarkastanut hakijan ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisen selvityksen ja määrännyt toiminnanharjoittajan jättämään luvan tarkistamista koskevan hakemuksen aluehallintovirastolle viimeistään 31.8.2018.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11a) perusteella (direktiivilaitos).

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 35 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 11a) kohdan perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Kaavoitus

Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Lounais-Suomen ympäristökeskus on 10.2.2009 (nro 12 YLO, dnro LOS-2008-Y-723-113) myöntänyt ympäristöluvan 135 000 broilerin kasvatamolle.

Muut päätökset ja sopimukset

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 7.1.2019 antanut päätöksen (dnro VARELY/3038/2019) ympäristövaikutusten

arviointimenettelyn (YVA) soveltamisesta. Päätöksessä todetaan, että hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain mukaista arviointimenettelyä.

Hakemusasiakirjoihin on liitetty sopimus lannan vastaanotosta jatkojalostukseen Biolan Oy:n kanssa 2 500 m³:n lantamäärästä vuosittain. Lisäksi on lannanvastaanottamissopimus, joka koskee noin 300 m³:n kuivikelantamäärää vuodessa.

Toiminta

Yleiskuvaus

Ympäristölupaa haetaan toiminnan laajentamiselle siten, että tilalla tulee olemaan 200 000 broileria. Laajennus toteutetaan rakentamalla uusi 75 000 broilerin halli nykyisten broilerihallien kaakkoispuolelle. Broilereita kasvatetaan laajennuksen jälkeen viidessä eri rakennuksessa. Kaikki rakennukset sijaitsevat nykyisessä tilakeskuksessa.

Tuotanto ja tuotteet

Tilalla tuotetaan laajennuksen jälkeen noin 1,7 miljoonaa kiloa broilerinlihaa vuodessa.

Broilereita tuotetaan turvepohjaisella kasvatusalustalla. Hallien lattiamateriaali on asfaltti. Vuonna 2018 tilalla on osin siirrytty uuteen kasvatusjärjestelmään, jossa kasvatettavat broilerit tuodaan kasvattamoon kuoriutumattomina. Lähes kuoriutumisvalmiit munat tuodaan tilalle 40 munan kennoissa. Kuljetusalustana toimii pahvilaatikko, jonka rakenne edesauttaa lämpimän ilman kiertoa siten, että munien lämpötila pysyy untuvikon kehittymisen edellyttämässä lämpötilassa. Untuvikot kuoriutuvat kasvatushallissa 1–3 päivän kuluessa munien tuonnista. Tämän jälkeen munakennot ja pahvilaatikot kerätään kasvatushallista pois.

Kasvatuseriä on vuodessa noin kuusi. Toiminnassa syntyvä lanta toimitetaan jokaisen kasvatuserän jälkeen suoraan Biolan Oy:lle jatkojalostettavaksi tai lannanvastaanottosopimuksen mukaisesti toiselle tilalle. Laajennuksen jälkeen lannan määrä tulee olemaan noin 3 000 m³. Tilalla ei ole omaa lantalaa, mutta tarvittaessa lannan varastointiin on käytettävissä kasvatuskäytöstä poistunut kasvattamorakennus. Lanta lastataan kuljetettavaksi pois jokaisen kasvatuserän jälkeen. Lannan kuormaus tapahtuu asfaltoidulla piha-alueella.

Kasvattamo kuivapuhdistetaan harjalla, pestään painepesurilla ja desinfioidaan jokaisen kasvatuserän jälkeen. Kasvatushallien pesuvesiä varten tilalla on kolme umpisäiliötä (80 m³, 15 m³ ja 7 m³). Lisäksi vuonna 2013 rakennetussa kasvatushallissa on sosiaalitulojen pesu- ja käymälävesiä varten 2 m³ umpisäiliö. Muiden kasvatushallien sosiaalitulojen pesu- ja käymälävedet johdetaan pesuvesisäiliöihin. Pesuvesisäiliöt tyhjenetään jokaisen pesukerran jälkeen. Pesuvesisäiliöiden tyhjennys tilataan Satakunnan

jätehuolto / Veikko Lehti Oy:ltä, joka toimittaa pesuvedet Eurajoen jätevedenpuhdistamolle. Kerran vuodessa pesuvisisäiliöt pestään pesuvisien turvejäämien poistamiseksi. Tässä yhteydessä säiliöiden kunto tarkastetaan. Nykyinen 80 m³ pesuvisisäiliö on tilavuudeltaan riittävä myös uuden hallin pesuvisille.

Haittaeläinten torjunnan ulkotiloissa hoitaa hankkeesta vastaava itse asettamalla syöttilatikoita ja sijoittamalla niihin syöttejä sesongeittain.

Broilerikasvattamorakennuksissa on koneellinen ilmanvaihto. Ilma poistetaan halleista katonrajassa sijaitsevista luukuista. Korvausilman otto tapahtuu seiniltä. Lisäksi kasvattamoiden päädyissä tai seinillä sijaitsevat jättipuhaltimet.

Veden otto

Broilerikasvattamossa käytettävä vesi otetaan kolmesta omasta porakavosta.

Kemikaalit

Toiminnassa käytettäviä kemikaaleja ovat pääasiassa desinfiointiaineet ja pesuaineet. Tilalla ei varastoida eläintilojen pesuun ja desinfiointiin käytettäviä aineita, vaan kasvatushallien pesu-urakoitsija tuo tarvittavat aineet tullessaan ja vie ylijäävät mennessään.

Polttoaineet

Polttoneiteitä tilalla varastoidaan nykyisin varalämmitystä varten betonibunkkeriin sijoitetussa 5 000 litran säiliössä sekä työkoneiden tankkausta varten 4 000 litran betonilaatalle sijoitetussa farmarisäiliössä. Säiliöt on varustettu ylitäytönestimin, katoksilla, suoja-altailla ja lukituksilla. Polttoainesäiliöt on viimeksi tarkastettu paloviranomaisen toimesta vuonna 2017. Lisäksi tilalla säilytetään lukitussa varastossa muita öljytuotteita enintään 200 litraa.

Energian käyttö

Tilan hakelämpölaitoksen teho on noin 1 MW ja piipunkorkeus on 12 metriä. Polttoaineena käytetään rankapuuhaketta, jota säilytetään suljettavassa hakevarastossa. Rankapuuhaketta käytetään siitä saatavan hakkeen tasaisen laadun vuoksi ja laitteiston kulumisen vähentämiseksi.

Varalla öljypoltin ja öljysäiliö, jolloin kasvattamoita pystytään lämmittämään, vaikka hakelämpökeskukseen tulisi jokin häiriö. Öljypolttimoita on neljä ja niiden yhteisteho on 600 kW. Piippujen korkeudet ovat 8–10 metriä.

Liikenne

Hallit tyhjenetään noin kuusi kertaa vuodessa, jolloin tilalta viedään broilereita ja kuivikelantaa sekä tilalle tuodaan kuivikkeita ja untuvikkoja. Rehuja tuodaan noin 605 000 kg/kasvatuserä.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Tilalle on laadittu pelastussuunnitelma. Tilalla on varauduttu sähkökatkoihin varavoimajärjestelmällä. Tuotantotiloissa on valvontajärjestelmä, joka hälyttää poikkeamatilanteessa lämmön, veden, sähkön ja ilmastoinnin jakelun osalta. Tilalla on myös kameravalvonta.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö ja maankäyttö

Luvian keskustaajama sijaitsee hankealueelta länteen noin 5,5 kilometrin etäisyydellä. Lähin kesäasunto sijaitsee nykyisistä kasvattamorakennuksista noin 250 metriä koilliseen. Uusi kasvattamo tulee sijoittamaan siihen nähdessä nykyisten hallien takana, noin 300 metrin etäisyydellä kesäasunnosta. Lähin vakinainen asunto sijaitsee noin 300 metriä länteen hankealueesta. Lähiseudulla (< 4 km) ei sijaitse muita kotieläintiloja.

Eläinsuoja sijaitsee Harjanojan-Pinkjärven vesistöalueella (83.063).

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Eläinjäte (noin 5 t/a) kerätään viilennettävään raatokonttiin, josta kasvatusaikana kertyneet kuolleet eläimet noudetaan ja toimitetaan Honkajoki Oy:lle noin kerran viikossa. Tilalla ei polteta eläinjätettä.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet, kuten jäteöljy ja käytetyt loisteputket, toimitetaan Porin jätehuollon kierrätyskeskukseen. Ennen toimittamista asianmukaiseen keräyspisteeseen jäteöljy säilytetään lukitusvarastossa. Akkujätettä toiminnassa ei juurikaan synny ja tyhjät akut toimitetaan Eurajoella sijaitsevaan Akkupojat-yritykseen uutta akkua ostettaessa.

Ilmanlaatu, päästöt ja vaikutukset

Eläinten kuivitukseen tullaan käyttämään turvetta, jonka voidaan arvioida sitovan lannan ammoniakkia noin 1,5 % turpeen kuivapainosta. Arvio turpeen käytöstä laajennuksen jälkeen (200 000 broileria) vuodessa on muiden vastaavan kokoluokan kasvattamoiden perusteella arvioituna noin 190 tonnia. Laskennallisesti ammoniakkipäästöjen osuudeksi jäisi siten keskimäärin 24 tonnia vuodessa.

Koska kaikki lanta aiotaan jatkossakin toimittaa Biolan Oy:lle, hajuhaittaa ei synny lannan käsittelystä. Eläinsuojista muutoin aiheutuva hajuhaitta jää vähäiseksi.

Broilereiden kasvatusta ei itsessään tuota melua ympäristöön, mutta liikenteen lisääntyminen yli puolella nykyisestä lisää melua jonkin verran. Pölyhaittaa ympäristöön ei arvioida aiheutuvan.

Maaperä ja pohjavesi

Tila ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Koska lantaa ei levitetä pelloille, ravinnepestöjä vesistöihin ei sitä kautta aiheudu.

Maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys

Hakijan esityksen mukaan toiminnasta ei ole tarpeen tehdä ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaista maaperän ja pohjaveden perustilaselvitystä, koska tilalla ei säilytetä mitään kemikaaleja. Pesuvedet ja lanta vietään pois tilalta jokaisen erän jälkeen.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Vertailuasiakirjat ja BAT-päätelmät

Sovellettavat vertailuasiakirjat ja BAT-päätelmät

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017.

Hakemukseen on liitetty BAT-selvityslomake, jossa on esitetty parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen tilan siipikarjatuotannossa tiivistetysti seuraavasti:

Yleiset päätelmät

BAT 1. Parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on luoda ympäristöjärjestelmä ja seurata sitä (EMS). Toiminta tilalla tapahtuu ympäristöluvan mukaisesti parasta tekniikkaa käyttäen. Tilalle on laadittu pelastussuunnitelma.

BAT 2. Toiminnanharjoittajan mukaan hyvät toimintatavat toteutuvat sijainnin valinnassa ja toimintojen sijoittelussa. Laitteistojen kuntotarkastus sekä tarvittavat korjaustoimenpiteet tehdään aina erätauon aikana. Kuolleet ja karsitut broilerit varastoidaan viilennetyssä raatokontissa ja toimitetaan Honkajoki Oy:hyn. Tilan henkilöstö osallistuu alan koulutuksiin.

BAT 3. ja 4. Ruokinnassa käytetään monivaiheruokintaa, jossa rehun koostumus on optimoitu linnun iän perusteella. Rehujen lisäaineilla vähennetään lannan kokonaisfosforia. Tilalla käytetään valmiita ostorehuja.

BAT 5. Käytössä on omat porakaivot. Vedenkulutuksen seuranta on toteutettu vesimittarilla. Kasvattamon vesinippalinjastot pidetään hyvässä kunnossa ja nipat tarkistetaan joka erätauolla.

BAT 6. Jätevesien syntymisen vähentämiseksi kasvattamot kuivapuhdistetaan ennen kuin ne pestään painepesurilla. Rakennusten katoilta tulevat sadevedet johdetaan likaantumattomina ojaan.

BAT 7. Jätevesien aiheuttaman vesistö päästöjen vähentämiseksi jätevedet johdetaan umpisäiliöihin. Pesuvedet kuljetetaan jätevedenpuhdistamolle.

BAT 8. Energiankäytön tehostamiseksi rakennukset ovat lämpöeristettyjä. Rakennuksissa on hyvän hyötysuhteen lämmitys- ja ilmastointijärjestelmät, joiden toiminta on optimoitu. Broilerikasvattamossa on käytössä loisteputki-valaistus.

BAT 10. BAT-tekniikoilla on tarkoitus poistaa tai vähentää melupäästöjä. Tilalla toteutuu riittävä etäisyys maatilan ja herkkien kohteiden välillä. Melua aiheuttavat laitteet on pyritty sijoittamaan mahdollisimman kauas häiriintyvistä kohteista.

BAT 11. Kasvattamossa käytetään nykyaikaista tekniikkaa, mm. kostuttimia, jotka sitovat tehokkaasti tuotantorakennuksen pölyä poistoilmasta.

BAT 13. BAT-tekniikoilla on tarkoitus estää tai vähentää hajupäästöjä. Kasvattamon kuivikemateriaalina käytetään turvetta, jolla on paras ammoniakkin sitomiskyky. Kasvattamon vesinippalinjastot pidetään hyvässä kunnossa ja näin estetään vesinippojen vuodot ja turvelannan kastuminen. Tilalla muodostuva kuivikelanta toimitetaan Biolan Oy:hyn jatkojalostukseen.

BAT 23. Päätelmä tarkoittaa koko siipikarjan kasvatuksen tuotantoprosessin ammoniakkipäästöjen vähenemän arviointia/laskentaa koko tuotantoprosessista käytettyjen BAT toimenpiteiden mukaisesti. Tilalla ei ole tehty arviointia.

BAT 24. Lannan mukana eritetyn kokonaistypen ja kokonaisfosforin määriä ei ole tarkkailtu.

BAT 25. Ammoniakkipäästöjä ei ole tarkkailtu.

BAT 27. Pölypäästöjä ei ole seurattu.

BAT 29. Veden, sähkön, polttoaineen ja rehunkulutusta seurataan mittareiden ja laskujen avulla. Tilalle tulevien ja tilalta lähtevien eläinten määrää seurataan kirjanpidon avulla.

Ammoniakkipäästöt broilerihalleista

BAT 32. Kasvattamorakennukset ovat lämpöeristettyjä. Niissä on koneellinen ilmanvaihto ja vuotamaton juomajärjestelmä. Kuivikemateriaalina käytetään turvetta, jolla on paras ammoniakinsitomiskyky.

Esitetty aikataulu

Broilerikasvattamon laajennetun toiminnan suunniteltu ajankohta on vuonna 2020.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Eurajoen kunnan ilmoitus- taululla 13.8.–12.9.2019. Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemuksesta koskeva ilmoitus on julkaistu Satakunnan Kansassa 14.8.2019.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Eurajoen kunnalta, Eurajoen kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa. Hanke ei sijoitu maisemallisesti merkittävälle alueelle. Luonnonsuojelun näkökulmasta alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita luontoalueita.

Eläinsuoja sijaitsee Kokemäenjoen alaosan-Loimijoen pintavesien toimenpideohjelma-alueella. Eläinsuoja sijaitsee Harjanjuovan-Pinkjärven valuma-alueella. Harjanjuovan ekologinen tila on välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Tämä edellyttää kuitenkin tehokkaita vesiensuojelutoimenpiteitä valuma-alueella. Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden tehostamisella on keskeinen rooli kuormituksen vähentämisessä. Vesistöalueiden ekologisen tilan arviointi perustuu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaan vuosille 2016–2021. Vesiensuojelun kannalta on keskeistä, ettei korkeiden ja arveluttavan korkeiden fosforilukujen pelloille levitetä lantaa.

Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue (Kotkajärvi, I-luokan pohjavesialue) sijaitsee tilan länsipuolella noin 1,8 kilometrin päässä. Eläinsuojan pohja- ja lantavarastorakenteiden tulee olla vesitiiviitä ja kestäviä. Hakemuksen mukaisen enimmäiseläinmäärän laskennallinen lannan varastointitilan tarve 12 kuukauden aikana syntyvälle lannalle on 3 000 m³. Lantaa levitettäessä talousvesikaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää riittävät suoja-alueet, joille ei levitetä lantaa eikä orgaanisia lannoitevalmisteita. Mikäli pelto on viettävää tulee kaivon yläpuolelle jättää vähintään

100 metriä leveä alue, jolle ei levitetä lantaa. Kuivikelannan levittäminen pohjaveden hyvin vettä läpäisevälle muodostumisalueelle on pääsääntöisesti kielletty. Kiellosta voidaan poiketa, jos toiminnanharjoittaja on riittävin maaperäselvityksin valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittanut, että pohjavesialueella olevalla peltoalueella on riittävän paksu vettä heikosti läpäisevä maakerros (esim. savikerros) eikä lannan levityksestä voi muutoinkaan aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Polttonestesäiliöiden tulee sijaita säiliön tilavuutta vastaavissa tiiviissä suoja-altaissa sekä katoksessa, mikäli säiliöt ovat yksivaippaisia. Polttonestesäiliöt tulee varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja lapon estävällä laitteella, mielellään myös lukituksella. Tankkausalueen tulee olla tiivis ja muotoiltu siten, etteivät mahdolliset vuodot päädy maaperään.

Ilmansuojelun osalta hankkeen vuotuinen laskennallinen ammoniakkipäästö on 32 tonnia vuodessa. Ammoniakkipäästön määrä on arvioitu Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje -oppaan (Ympäristöministeriön julkaisuja 1/2010) sivun 40 taulukon 2 kertoimien mukaan (Grönroos ym 2009). Broilerin kerroin on 0,16 kg NH₃/eläin/vuosi. Toiminnanharjoittajan tulee varautua ammoniakkipäästöjen vähentämiseen seuraamalla parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja lainsäädäntöä.

Toiminnassa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017) määräykset.

Eurajoen kunnanhallituksen lausunto

Kasvattamon toiminnasta ei ole tehty valituksia tai huomautuksia Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kasvattamo sijaitsee haja-asutusalueella ja kasvatustoiminta alueella on jatkunut pitkään. Laajennus nostaa tilan eläin- ja liikennemäärää, mutta ei lisää merkittävästi ympäristövaikutuksia lähialueille. Kaikki tilalla muodostuva lanta toimitetaan Biolan Oy:lle, jolloin hajuhaittaa ei esiinny. Toiminnanharjoittajan tulee varmistua, että lannan käsittely ja siirto kuljetukseen tapahtuu asianmukaisesti eikä ympäristöön pääse tapahtumaan vuotoja. Koneiden ja laitteiden tankkauksessa tulee huolehtia, ettei polttonesteitä pääse maaperään. Polttonestesäiliöiden kunto tulee tarkistaa säännöllisesti ja tankkauspaikan lähistöllä tulee säilyttää imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Liikennemäärien lisääntyessä kasvatusalueelle johtavan tien kuntoon tulee kiinnittää huomiota.

Eurajoen kunnalla ei ole muuta huomautettavaa hakemuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausuntojen johdosta. Vastinetta ei ole jätetty.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupa

Aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Laaksosten Tila Oy:n broilerikasvattamon toiminnalle. Lupa koskee enintään 200 000 broilerin kasvattamoa.

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemusta ja seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Toiminnan sijainti

1. Uusi kasvattamorakennus voidaan sijoittaa tilalle hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

2. Kasvattamossa muodostuva lanta, pesuvedet ja muut jätevedet on varastoitava katetuissa ja vesitiiviistä materiaalista tehdyissä varastoissa. Myös eläinsuojan pohjarakenteiden on oltava vesitiiviitä. Lannan kuormausalueiden tulee olla kovapohjaisia.

Lannan varastointitilavuuden tulee olla riittävä 12 kuukauden aikana kertyneen lannan varastointiin. Luvan mukaisella enimmäiseläinmäärällä on oltava vähintään 3 000 m³ katettua kuivalantalatilavuutta.

Kuivalantalan vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle varastoitavaksi lantalassa. Lisäksi kuivalantaa, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, voidaan levitysaikana säilyttää pelolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa.

Rakennusten katoilta tulevien sade- ja sulamisvesien valuminen lannan säilytystiloihin on estettävä, ja ne on johdettava hallitusti pois rakennusten ympäristöstä.

3. Lanta sekä pesu- ja jätevedet on varastoitava, käsiteltävä ja hyödynnettävä siten, ettei niitä joudu peltolevityksen lisäksi muuhun ympäristöön eikä naapureille aiheuteta kohtuutonta haju-, pöly- tai meluhaittaa.

Vahingon tai onnettomuuden seurauksena ympäristöön joutunut lanta on välittömästi korjattava talteen.

4. Eläinsuojan pesuvedet ja eläinsuojan sosiaalityöissä syntyvät WC:n jätevedet voidaan johtaa hakemuksen mukaisesti vesitiiviisiin umpisäiliöihin. Jätevesiä ei saa käsittelemättöminä levittää pellolle.

Käsiteltäväksi toimitettavasta umpikaivolietteestä on oltava laadittuna siirtoasiakirja, jossa on tiedot lietteen määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -toimituspäivämäärästä sekä kuljettajasta ja se on toimitettava ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Lannan hyödyntäminen

5. Lanta voidaan toimittaa käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Mikäli lanta hyödynnetään lannoitteena pellolla, on luvan mukaiselle enimmäiseläinmäärälle (200 000 broileria) oltava käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa vähintään 714 hehtaaria. Lannan vieminen jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavaan laitokseen vähentää vastaavasti levitysalan tarvetta.

Lantaa ei saa levittää fosforiluokaltaan korkeille eikä arveluttavan korkeille pelloille. Lantaa ei saa myöskään levittää vedenottamoiden suoja-alueille eikä luokitelluille pohjavesialueille.

Päästöt ilmaan

6. Broilerikasvattamosta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö saa olla broilereilla enintään 0,08 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi. Päästöraja-arvo koskee laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa syntyviä päästöjä.

Mikäli eläinsuojista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ylittää edellä mainitun eläinpaikkakohtaisen ammoniakkipäästöraja-arvon, on poistettava ilma käsiteltävä tai muilla teknisillä toimenpiteillä vähennettävä päästöjä siten, että laskennallinen ammoniakkipäästöraja-arvo ei ylity.

Jätteet ja jätehuolto

7. Kuolleet eläimet on toimitettava mahdollisimman nopeasti käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Kuolleitten eläinten välivarastointi on järjestettävä siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa eikä vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.
8. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi- ja muovijäte sekä metalliromu tulee toimittaa hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet on varastoitava ennen poiskuljetusta lukitussa ja katetussa tilassa sekä toimitettava ko. jätteiden vastaanottoon. Muutoin jätteen käsittelyssä on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä.

Polttonesteiden ja kemikaalien varastointi

9. Polttonestesäiliöiden tulee olla kyseisen polttoaineen varastointiin hyväksytyjä ja niiden kunto tulee tarkastaa kymmenen vuoden välein tai tarkastuksessa laadittuun pöytäkirjaan kirjattuun määräaikaan mennessä. Täyttö- ja tankkausalueiden tulee olla tiiviitä ja muotoiltu siten, että mahdolliset vuodot eivät valu maaperään ja että ne voidaan ottaa talteen. Varastointipaikan läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten. Polttonestesäiliöiden sekä täyttö- ja tankkauspaikkojen tiiviyttä tulee tarkkailla säännöllisesti ja korjata viivytyksettä niissä havaitut puutteet ja vauriot.
10. Muut vaaralliset kemikaalit on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa tiiviissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla siten, että aineita ei voi päästä vahingotapauksessakaan viemäriin tai ympäristöön. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjetta.

Tarkkailu

11. Lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin eritystä on seurattava vuosittain. Seuranta tulee toteuttaa typen ja fosforin massataselaskennalla, joka perustuu rehun kulutukseen, rehun raakavalkuais- ja kokonaisfosforipitoisuuteen sekä eläimen tuotostasoon, tai lanta-analyyseillä taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Seuranta on aloitettava viimeistään 21.2.2021.
12. Eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö (kg NH₃/eläinpaikka/vuosi) tulee arvioida ainakin laskennallisesti kertoimiin perustuen vuosittain. Vaihtoehtoisesti ammoniakkipäästö voidaan arvioida vuosittain massataseeseen perustuvalla arviolla, joka pohjautuu typen eritykseen ja kokonaistypen määrään kussakin lannan käsittelyn vaiheessa tai määrittää mitattuna päästönä poistoputkista tai muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä menetelmällä. Päästötiedot on liitettävä eläinsuojan tarkkailukirjanpitoon ja ne on raportoitava määräyksen 14 mukaisessa vuosiyhteenvetossa.
13. Lupamääräyksissä 11 ja 12 veloitettuja tarkkailuja voidaan myöhemmin tarkentaa ja muuttaa toimivaltaisen valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

Raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta tulee toimintaa valvontaviranomaiselle (Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot lannan määrästä ja toimituspaikoista
- jäljennökset uusista tai muutetuista lannan vastaanottosopimuksista
- tiedot kuolleitten eläinten määrästä, muista jätteistä, niiden toimituspaikoista ja käsittelytavoista
- toiminnan ammoniakkipäästöt (kgNH₃/eläinpaikka/vuosi)
- tiedot tilalla mahdollisesti tehdyistä lisätoimenpiteistä ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi
- tiedot eläinsuojan toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista sekä niiden aikana syntyneistä päästöistä ja jätteistä
- lannan kokonaistypen (N) ja kokonaisfosforin (P) erityksen määrät (kg/eläinpaikka/vuosi) lupamääräyksen 11 mukaisesti.

Kirjanpitotietojen tulee sisältää myös tiedot veden, sähköenergian, polttoainneiden ja rehun kulutuksista.

Kirjanpitotietojen tulee olla valvontaviranomaisen tarkistettavissa tilalla ja tietoja on säilytettävä tilalla vähintään kuusi vuotta. Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

15. Mahdollisista häiriöistä ja poikkeuksellisista tilanteista, jotka ovat aiheuttaneet tai saattavat aiheuttaa merkittäviä ympäristöhaittoja, on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi sekä poikkeuksellisten tilanteiden uusiutumisen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajalla on oltava riittävästi ympäristövahinkojen torjuntalaitteita ja -tarvikkeita aina saatavilla. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

Paras käytettävissä oleva tekniikka

16. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöön.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

17. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, keskeyttämisestä tai lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin. Tuotannon loppuessa tai keskeytyessä on varastoitu lanta toimitettava hyötykäyttöön ja muut jätteet ja jätevedet asianmukaiseen keräykseen.

Toiminnanharjoittajan on viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä valvontaviranomaiselle yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista.

Käyttöönottoilmoitus

18. Eläinsuojan valmistumisesta on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kuukautta ennen sen käyttöönottoa.

Päätöksen täytäntöönpano

Lainvoimaisuus

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Korvautuvat päätökset

Tämä päätös korvaa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 10.2.2009 myöntämän ympäristöluvan (nro 12 YLO, dnro LOS-2008-Y-723-113).

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus on käsitelty ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesti toiminnan olennaisena muuttamisena, koska kyseessä on eläinsuojan laajentaminen.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle ja toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaiset edellytykset sijoituspaikan valinnalle.

Hakemuksen mukaisesti toimien ja lupamääräykset huomioon ottaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitun laiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasi- tusta.

Toiminta täyttää jätelain vaatimukset jätteiden määrän vähentämisestä ja jätteiden hyödyntämisestä. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Toiminnassa käytetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia ratkaisuja ympäristö- ja terveys- haittojen ehkäisemiseksi sekä parhaita käytäntöjä, joilla vähennetään toiminnan aiheuttamia haittoja ja niiden riskejä ympäristöön.

Lupamääräykset huomioon ottaen toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesiin eikä se siten vaaranna Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren -vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuja tavoitteita.

Hakemuksessa ilmoitettu energiantuotantoyksikön (lämpökeskus) polttoainete- ho on 0,99 MW. Lisäksi tilalla on pienempiä energiantuotantoyksiköitä, mutta yhdenkään energiantuotantoyksikön polttoainete- ho ei ole vähintään 1 megawatti, joten eläinsuojaa koskevan hakemuksen käsittelyssä ei sovel- leta valtioneuvoston asetusta (1065/2017) keskisuurten energiantuotanto- yksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista.

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014), jossa on annettu yksityiskohtaiset määräykset eläinsuojatoiminnan harjoit- tamisesta siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Eläin- suojan toiminnassa nykykäytännön mukaisesti vesiensuojelutoimenpiteet perustuvat pääosin em. valtioneuvoston asetukseen. Tämä on otettu lupa- määräyksissä.

Päätelmien soveltaminen ympäristölupaharkinnassa

Hakemuksen mukaisella eläinmäärällä laitos luokitellaan ympäristönsuoje- lulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11 a) mukaiseksi direktiivilaitokseksi, jota koskee lain 75–82 §.

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017. Päätelmät koskevat hakijan broilerikasvattamoa.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetty paras käyttökelpoinen tekniikka täyttää siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Käsitteilyssä on otettu huomioon, mitä ympäristönsuojelulain on määrätty mm. parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjojen (BREF) sitovuudesta ja erityisesti, mitä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan päästörajoista on päätelmissä määrätty (BAT-AEL).

Yleisissä BAT-päätelmissä on annettu vaihteluväli BAT-tekniikoiden mukaiselle lannassa eritetyille kokonaistypelle ja kokonaisfosforille. Toiminnan lannan typpi- ja fosforimäärien oletetaan sijoittuvan tälle vaihteluvälille, mutta niistä ei ole kuitenkaan määrätty ehdottomana. Lannan kokonaistyyppimäärän minimointi ehkäisee myös ammoniakkipäästöjä. Sen sijaan lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin erityksen seurannasta ja raportoinnista on määrätty.

Toiminnan pääasialliset päästöt normaalitoiminnassa tai poikkeuksellisissa tilanteissa ovat päästöt ilmaan, maaperään ja vesiin, josta syystä erityisesti sellaisille toiminnoille, joissa kyseisiä päästöjä voi syntyä on annettu lupamääräyksiä.

Päätelmiä 9, 12 ja 26 ei ole sovellettu tilan siipikarjatuotantoon, koska toiminnasta ei ole osoitettu aiheutuneen haittaa herkille kohteille. Eläinsuojarakennuksia ei ole varustettu ilmanpuhdistusjärjestelmillä, joten päätelmä 28 ei koske tilan toimintaa.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen ja taajama-alueiden läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Hakemukseen on liitetty selvitys merkityksellisten vaarallisten aineiden käytöstä toiminnassa ja arvio ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaisen maaperän ja pohjaveden perustilaselvityksen laatimistarpeesta. Aluehallintovirasto pitää arviota riittävänä eikä perustilaselvityksen laatimiselle ole selvityksen perusteella tarvetta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja

haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Jätteen käsittelyä ja raportointia koskevat määräykset ovat jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisia.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Uusi eläinsuoja rakennetaan tilakeskukseen olemassa olevien eläinsuojien läheisyyteen. Lupamääräyksen mukaisesti toiminta voidaan sijoittaa hakemuksessa esitettyyn sijoituspaikkaan.

Lupamääräykset 2.–4.

Lupamääräyksillä varmistetaan, että lannan käsittelystä tilalla ei aiheudu haittaa ympäristölle ja että lannan käsittely tapahtuu eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisesti.

Tilalla ei ole kuivalantala, mutta käytöstä poistettua kasvattamorakennusta voidaan tarvittaessa käyttää lannan varastointitilana. Pääosa lannasta vietään jatkojalostukseen ja osa levitetään suoraan lannanvastaanottosopimuksen mukaisesti toisen tilan pellolle. Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta edellyttää, että tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala), joka mitoitetaan vuosittain varastoitavan lannan määrän mukaan. Riittävän suurella lantavarastolla lannan levitys voidaan keskittää sekä viljelyn että ympäristöhaittojen ehkäisyn kannalta parhaaseen aikaan.

Lannan kuormaaminen tulee tehdä kovapohjaisella alustalla, jotta maahan joutunut lanta voidaan poistaa esimerkiksi koneellisesti ja siten ehkäistä ravinteiden huuhtoutuminen valumavesien mukana maaperään ja vesistöön.

Eläinsuojan yhteydessä olevan sosiaalitalan WC:n jätevesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Hakemusasiakirjojen mukaan eläinsuojien pesuvedet ja eläinsuojan sosiaalitalojen WC:n jätevedet johdetaan umpisäiliöihin ja tyhjennetään jätevedenpuhdistamolle. Mikäli WC:n jätevesiä levitetään omalle pellolle, ne tulee käsitellä asianmukaisesti esimerkiksi kalkitseamalla siten, että niistä ei aiheudu terveys-, ympäristö- tai hajuhaittoja ja pelto on mullattava viipymättä levityksen jälkeen.

Jätelaki edellyttää, että umpikaivolietteestä on oltava siirtoasiakirja, joka on mukana jätteen kuljetuksessa ja toimitetaan jätteen vastaanottajalle.

Lupamääräys 5.

Vaatus peltoalan vähimmäispinta-alasta perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen ympäristöministeriön ohjeen kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (1/2010) mukaisesti. Peltopinta-alatarve on yksi hehtaari 280 broileripaikkaa kohden. Hakemuksen mukaan lantaa ei levitetä tilan pelloille.

Lannan hyödyntämisellä lannoitteena pelloilla tarkoitetaan lannan käyttöä siten, että peltojen ylilannoitusta ei tapahdu. Lanta on levitettävä sellaisena ajankohtana, ettei suoritetusta levityksestä aiheudu ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lannan levitysala perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen siten, että levitettävä lantamäärä mitoitetaan todellisen tarpeen mukaan ottaen huomioon viljeltävä kasvi, maaperä ja saavutettu keskimääräinen sato-taso. Lannan ravinnesisältö on tunnettava, jotta vastaanottavat tilat voivat ottaa huomioon lannan sisältämät ravinteet lannoitussuunnitelmissaan ja siten ehkäistä myös vesien pilaantumista. Levityksestä aiheutuva hajuhaitta on kestoaltaan lyhytaikaista ja sitä voidaan vähentää suorittamalla multaus mahdollisimman nopeasti. Lannan käsittelystä ja levityksestä aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää välttämällä levitystä sellaisina ajankohtina, jolloin siitä aiheutuisi ilmeistä haittaa. Levittämällä lanta pääsääntöisesti keväällä ennen kylvöä ja kesantopellolle vasta välittömästi ennen kylvöä tai nurmen perustamista ja jättämällä peltojen viereisten vesistöjen rannoille, lasku- ja valtaojien varsille sekä talousvesikaivojen ympärille suoja-alueet voidaan ravinteiden pääsyä pinta- ja pohjavesiin ehkäistä. Suoja-alueen leveys määräytyy käytetyn lannan levitystekniikan ja monivuotisen kasvillisuuden peittämisen suojakaistan leveyden perusteella. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuh-teista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 metrin levyistä vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla tai orgaanisilla lannoitevalmis-teilla. Lannan käyttö lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla aiheuttaa ris-kin pohjavesien pilaantumisesta. Siksi lannan käyttö luokitellulla pohjavesi-alueella olevilla pelloilla on kielletty.

Lupamääräys 6.

Broilerikasvattamon ammoniakkipäästölle on asetettu siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vaatimuksen tasoinen raja-arvo ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti. Raja-arvo koskee normaalia toimintaolosuhdetta. Ammoniakki-päästön minimoimiseksi myös lannassa eritetyn kokonaistypen määrän oletetaan olevan BAT-päätelmän (BAT 3) mukainen eli broilereilla enintään 0,6 kg N/eläinpaikka/vuosi.

Määräys toiminnan ammoniakkipäästön mahdollisesta rajoittamistarpeesta on annettu, koska broilerikasvattamon ammoniakkipäästöstä ei ollut käytet-tävissä määritettyä tietoa hakemusasiakirjoissa.

Lupamääräykset 7.–8.

Lupamääräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräyksellä 7 varmistetaan tilalla kuolleiden eläinten asianmukainen hävittäminen ja ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäisen jätteen käsittely on järjestettävä ja toteutettava sivutuoteasetuksen mukaisesti ja sivutuoteasetuksen valvonnasta vastaavan viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräykset perustuvat jätteistä annettuun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 7 §:ään, jonka mukaan jäte on pakattava siten, että jätteen säilyttämisestä ja kuljettamisesta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja että jätteelle voidaan järjestää sen laadun mukainen käsittely.

Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Vaarallisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn vähentää niiden aiheuttamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä. Jätelain 8 §:n mukaan on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on ensisijaisesti pyrittävä toimittamaan laitokseen, jossa hyödynnetään jätteen sisältämä aine käyttämällä se uudelleen tai kierrättämällä se erilaisina tuotteina. Toissijaisesti jäte voidaan hyödyntää energiana, jos se ominaisuuksiensa puolesta siihen soveltuu. Jätteiden käsittely on suunniteltava ja järjestettävä niin, että jätteestä päätyy mahdollisimman vähän loppusijoitukseen.

Lupamääräykset 9.–10.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointia koskevat veloitteet ovat tarpeen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi esimerkiksi mahdollisessa vahinkotilanteessa. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Riittävällä suojauksella ja imeytysaineiden käytöllä maaperän pilaantuminen voidaan ehkäistä myös mahdollisessa vahinkotilanteessa.

Lupamääräykset 11.–13.

Lupamääräykset on annettu päätöksessä edellytetyn seurannan ja asetettujen päästövaatimusten seuraamiseksi ja vaatimusten noudattamisen valvomiseksi.

Suomessa ei ole edellytetty typen ja fosforin erityksen vuosittaista seuranta. Tällä hetkellä Suomessa ei ole olemassa typen ja fosforin erityksen tarkkailulle tarvittavia laskentamenetelmiä, joten niiden seuranta ja raportointi tulee ottaa laitoksessa käyttöön, kun tarkkailumenetelmä on kehitetty.

BAT-päätelmissä on typen ja fosforin eritykselle raja-arvot, joiden rajoissa toimimalla rehun hyväksikäyttöaste sekä päästöriski pysyvät vähintään kohtuullisella tasolla ja mikä myös huomattavasti edesauttaa ammoniakkipäästötasoihin pääsemistä. Broilereiden lantaan tuottama ravinnemäärä on kokonaistypen osalta 0,2–0,6 kg N/eläinpaikka/vuosi ja kokonaisfosforin osalta 0,02–0,11 kg P/eläinpaikka/vuosi. Edellä mainittu fosforiarvo vastaa päätelmissä esitettyä 0,05–0,25 kg P₂O₅/eläinpaikka/vuosi arvoa. P₂O₅-luvut on muunnettu fosforiksi (P) kertoimella 0,44.

Määräyksen mukaiset tarkkailuun tehtävät muutokset on delegoitu tavanomaisen käytännön mukaisesti valvontaviranomaiselle. Aluehallintovirasto voi muuttaa tarkkailumääräyksiä, jos ympäristölupaa muutetaan hakemuksesta.

Lupamääräys 14.

Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on tarpeen toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja mahdollisten ympäristövaikutusten toteamiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella valvontaviranomainen voi seurata luvassa annettujen määräysten noudattamista. Ammoniakkipäästöjen raportointivelvollisuus perustuu IPPC-direktiivin 96/61/EY nojalla annettuun EU:n komission päätökseen 166/2006.

Kirjanpidon tulee sisältää myös BAT-päätelmän 29 mukaisten prosessi-muuttujien (veden, sähköenergian, polttoaineiden ja rehun kulutus) tarkkailua koskevat tiedot.

Lupamääräys 15.

Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi tulipalo ja öljyvahinko. Häätokeskukseen tehtävän ilmoituksen lisäksi vahingosta tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaisille. Vahinkotilanteessa voidaan haittoja vähentää asianmukaisella torjuntakalustolla.

Lupamääräys 16.

Ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisessa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Luvan saajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan.

Lupamääräys 17.

Toiminnan olennainen muuttaminen tai laajentaminen edellyttää uutta ympäristölupaa. Luvanhaltijan vaihtuessa on luvan uuden haltijan ilmoitettava vaihtumisesta. Toiminnan lopettaminen tilalla edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Em. seikkojen vuoksi toiminnan lopettamisesta tai muista olennaisista muutoksista on ilmoitettava lupamääräyksen mukaisesti lupa- ja valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 18.

Käyttöönottoilmoitus on määrätty valvonnallisista syistä. Ilmoitus voidaan tehdä joko kirjallisesti tai suullisesti.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN**Päätöksen voimassaolo**

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 11–12, 14–17, 20, 48–49, 51–53, 58, 62, 65–66, 72–77, 82–83, 87, 94, 123, 170, 190–191, 198 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1, 14–15, 19 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12–13, 15–17, 29, 72, 91, 118–119, 121–122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7–9, 20, 24 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätöksien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten.

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 7 760 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitetaulukon mukaan vähintään 200 000 broilerin eläinsuojaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 15 520 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulaki 29 §) koskevasta päätöksestä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Laaksosten Tila Oy
Eurajoen kunta
Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Eurajoen kunnan terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-19500-2019 mukaan.

Aluehallintovirasto ilmoittaa päätöksen antamisesta aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Eurajoen kunnan virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Kuulutus julkaistaan Satakunnan Kansassa.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Tero Mäkinen ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Seija Virolainen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **3.1.2020**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tämä asiakirja ESAVI/19500/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/19500/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Virolainen Seija 29.11.2019 12:25

Ratkaisija Mäkinen Tero 29.11.2019 12:28